

Izvještaj o vanjskom vrednovanju Univerziteta u Istočnom Sarajevu

AVORS broj i datum: 1/02-04-2-372-13/23 od 14.03.2025. 2024. godine

Datumi posjete: 22., 23. i 24. januar 2025. godine

Lokacija: Istočno Sarajevo

Komisija za vanjsko vrednovanje:

- Prof. dr Dražena Gašpar, stručnjak iz reda akademske zajednice BiH, predsjednik
- Prof. dr Branka Topić-Pavković, stručnjak iz reda akademske zajednice BiH
- Doc. dr Valentina Vukmirović, međunarodni stručnjak, član
- Doc. dr Ljubiša Mičić, stručnjak iz reda privrede i prakse, član i
- Ivan Dodig, MA, student, član.

Koordinator: Bojan Šolaja, MA

Standardi i kriterijumi za vanjsko vrednovanje: Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja – ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area - European Association for Quality Assurance in Higher Education, 2015), Standardi za akreditaciju visokoškolskih ustanova, Standardi za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija, Kriterijumi za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH, Kriterijumi za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u BiH, Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa Republike Srpske.

Sadržaj

1.0 Aplikacija	3
1.1 Informacija o procesu akreditacije	3
1.2 Podaci o visokoškolskoj ustanovi	4
1.3 Podaci o zahtjevu	5
2.0 Vanjsko vrednovanje	6
2.1 Prethodne aktivnosti	6
2.2 Posjeta visokoškolskoj ustanovi	7
3.0 Mišljenje o ishodu vanjskog vrednovanja	8
3.1 Ocjena kvaliteta po pojedinačnim standardima/kriterijumima	8
3.2 Preporuka za akreditaciju	24

1.0 Aplikacija

1.1 Informacija o procesu akreditacije

Univerzitet u Istočnom Sarajevu (u daljem tekstu: Univerzitet) predao je prijavu za akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa u klasteru iz oblasti društvenih nauka, uže naučno polje ekonomija i poslovanje, 27.12.2023. godine Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) koja je zavedena pod brojem protokola Agencije 1/02-04-2-372/23 od 27.12.2023. godine.

Agencija je 20.02.2024. godine aktom broj 1/02-04-2-372-2/23 zatražila od Ministarstva za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje Republike Srpske, kao nadležnog organa uprave, provjeru legitimnosti rada ustanove i studijskih programa, a istog dana aktom broj 1/02-04-2-372-3/23 od Republičke uprave za inspekcijske poslove podatke u vezi sa vršenjem inspekcijskog nadzora nad Univerzitetom i studijskim programima.

Ministarstvo je dopisom zavedenim pod brojem protokola Agencije 1/02-04-2-372-2-1/23 od 08.05.2024. godine informisalo Agenciju da su za Univerzitet i studijske programe izdata rješenja i dozvole za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i izvođenje studijskih programa, te da se u Ministarstvu ne vodi nijedan drugostepeni postupak u kojem je žalitelj Univerzitet.

Republička uprava za inspekcijske poslove je odgovorila dopisom zavedenim pod brojem protokola Agencije 1/02-04-2-372-3/23 od 18.03.2024. godine i konstatovala je da ustanova radi u skladu sa zakonskim propisima.

Agencija je rješenjem broj 1/02-04-2-372/23 od 12.02.2024. godine za koordinатора postupka akreditacije Univerziteta i studijskih programa u klasteru iz oblasti društvenih nauka, uže naučno polje ekonomija i poslovanje, imenovala višeg stručnog saradnika za akreditaciju i analitiku u Sektoru za akreditaciju i međunarodnu saradnju, Bojana Šolaju, MA.

Agencija je 28.10.2024. godine sa Univerzitetom zaključila Ugovor za usluge akreditacije visokoškolske ustanove i klastera studijskih programa pod brojem protokola Agencije 1/02-04-2-372-7/23, koje će Agencija izvršiti na osnovu:

- analize usaglašenosti dokumentacije sa zakonskim zahtjevima (legitimnost zahtjeva), kompletnosti dokumentacije u odnosu na važeće zakonske propise Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, kao i pravilima evropskih asocijacija u ovoj oblasti i
- vanjskog vrednovanja u svrhu akreditacije visokoškolske ustanove i studijskih programa u klasteru iz oblasti društvenih nauka, uže naučno polje ekonomija i poslovanje, sa ciljem utvrđivanja usaglašenosti sa zahtjevima Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja, Standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova, Standarda za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa, Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH i Kriterijuma za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa u BiH.

Ugovorom su definisane obaveze Univerziteta i Agencije kao i povjerljivost svih informacija pruženih u toku postupka vanjskog vrednovanja.

Agencija je zatim sprovela postupak odabira članova Komisije stručnjaka u skladu sa Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa, te u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Republike Srpske i Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske, aktom broj 1/02-04-2-372-6/23 od 20.09.2024. godine uputila Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH Prijedlog za imenovanje Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove i studijskih programa (dalje: Komisija stručnjaka).

Imenovana je Komisija stručnjaka u sljedećem sastavu:

- Prof. dr Dražena Gašpar, stručnjak iz reda akademske zajednice BiH, predsjednik
- Prof. dr Branka Topić-Pavković, stručnjak iz reda akademske zajednice BiH
- Doc. dr Valentina Vukmirović, međunarodni stručnjak, član
- Doc. dr Ljubiša Mičić, stručnjak iz reda privrede i prakse, član i
- Ivan Dodig, MA, student, član.

Nakon izvršenog imenovanja Komisije stručnjaka od strane Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđenje kvaliteta u BiH rješenjem broj: 05-33-1-531-2/24 od 03.10.2024. godine pristupilo se detaljnoj analizi dokumentacije nakon čega su uslijedile aktivnosti na pripremi posjete visokoškolskoj ustanovi.

1.2 Podaci o visokoškolskoj ustanovi

Подаци о високошколској установи:	
Naziv, adresa i e-mail adresa institucije:	Univerzitet u Istočnom Sarajevu Vuka Karadžića broj 30. 71 123 Istočno Novo Sarajevo univerzitet@ues.rs.ba
Internet adresa:	www.ues.rs.ba
Naziv, broj i datum akta o osnivanju:	- Odluka o izdvajanju visokoškolskih ustanova iz Univerziteta u Sarajevu broj: 02-1188/92 od 14. 09.1992. godine; - Odluke o izdvajanju visokoškolskih ustanova iz Univerziteta u Sarajevu (02-1188/92 od 14.09.1992, Univerziteta u Mostaru 02-1187/92 od 14.09.1992. i Univerziteta u Tuzli 02-1186/92 od 14.09.1992); - Odluka o organizovanju univerziteta u Republici Srpskoj broj: 02-1512/93 od 29.12.1993. godine (ovom Odlukom stavljena je van snage Odluka o izdvajanju visokoškolskih ustanova iz Univerziteta u Sarajevu broj: 02-1188/92 od 14. 09.1992. godine)
Poresko-identifikacioni broj (PIB):	PIB 400592530000 JIB 4400592530000
Matični broj dodijeljen od Republičkog zavoda za statistiku:	01029606
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača:	Republika Srpska (odnosno Narodna skupština Republike Srpske u ime Republike Srpske – Vuka Karadžića br. 2, 78000 Banja Luka)
Broj i datum odluke o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje:	Odluka Senata Univerziteta o izboru rektora Univerziteta broj 01-S-137-1-L/23 24.05.2023. godine
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove:	Dozvola za rad broj: 07.023-3899/09 od 22.06.2009. godine
Broj i datum dozvole za rad van sjedišta:	- Dozvola za rad van sjedišta za izvođenje studijskih programa na prvom ciklusu studija za Pravo i Poljoprivredu -- za rad u Bijeljini broj: 07.023/612-216-4/10 od 01.10.2010. godine

	- Dozvola za rad van sjedišta Pravnog fakulteta Pale – za rad u Srebrenici (studijski program Pravo) broj: 07.023/612-555-2/10 od 09.11.2010. godine - Dozvola za rad van sjedišta Poljoprivrednog fakulteta Istočno Sarajevo – za rad u Vlasenici (studijski program Šumarstvo) broj: 07.023/612-356-2/10 od 12.20.2010. godine - Dozvola za rad van sjedišta Poljoprivrednog fakulteta Istočno Sarajevo – za rad u Trebinju (studijski program Agrometideranska proizvodnja) broj: 07.023./612-5-2/13 od 21.10.2013. godine - Rješenje o ispunjenosti uslova za rad Pravoslavnog bogoslovskog fakulteta „Sveti Vasilije Ostroški“ u Foči za rad van sjedišta – za rad u Doboju broj: 07.023/612-364-1/11 od 26.12.2011. godine
Organizacione jedinice koje se posjećuju i odgovorna lica	Ekonomski fakultet Pale - Prof. dr Mladen Rebić, dekan Fakultet poslovne ekonomije Bijeljina - Prof. dr Vesna Petrović, dekan Ekonomski fakultet Brčko - Prof. dr Lazar Radovanović, dekan
Kontakt osoba (za posjetu)	Prof. dr Marko Gutalj, Prorektor za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta
Broj telefona	057/320-330, lokal 133

1.3 Podaci o zahtjevu

Univerzitet je uz zahtjev za akreditaciju dostavio popunjen aplikacioni obrazac prateći odgovarajuće standarde i kriterijume, kao i samoevaluacioni izvještaj i prateću dokumentaciju koja je hiperlinkovima povezana s aplikacionim obrascem (Statut, Rješenja i dozvole za rad, Strategiju, Pravilnik o osiguranju kvaliteta Univerziteta i dr.). Univerzitet je dostavio i prijave za akreditaciju studijskih programa, popunjene aplikacione obrasce kao i samoevaluacione izvještaje i prateću dokumentaciju za prijavljene studijske programe.

Pravilnikom o određivanju visine naknada za pružanje usluga iz nadležnosti Agencije i vrstama i načinu raspodjele vlastitih prihoda propisani su normativi rada Komisije stručnjaka koji, za akreditaciju visokoškolske ustanove i šest studijskih programa predviđa petočlanu Komisiju stručnjaka koja radi 6 dana (tri dana na analizi dokumentacije i tri dana posjete).

Studijski program		
Naziv studijskog programa:	Nivo studija	Naziv(i) izlaznih kvalifikacija
Ekonomija – Ekonomski fakultet Brčko (240 ECTS)	Prvi ciklus	Diplomirani ekonomista – 240 ECTS
Poslovna ekonomija – Fakultet poslovne ekonomije Bijeljina (240 ECTS)	Prvi ciklus	Diplomirani ekonomista – 240 ECTS

Međunarodna ekonomija - Bijeljina (60 ECTS)	Drugi ciklus	Master ekonomije (300 ECTS)
Digitalna ekonomija - Bijeljina (60 ECTS)	Drugi ciklus	Master ekonomije - 300 ECTS
Finansije, bankarstvo i osiguranje - Bijeljina (60 ECTS)	Drugi ciklus	Master ekonomije - 300 ECTS
Ekonomija – Ekonomski fakultet Pale (240 ECTS)	Prvi ciklus	Diplomirani ekonomista – 240 ECTS

2.0 Vanjsko vrednovanje

Predmet vanjskog vrednovanja jeste ocjena kvaliteta Univerziteta (ocjena i revizija kvaliteta i davanje preporuke o akreditaciji Univerziteta) i kvaliteta studijskih programa i njegovih ishoda (mogućnost zaposlenja svršenih studenata).

2.1 Prethodne aktivnosti

Nakon pregleda dostavljene dokumentacije za akreditaciju Univerziteta i studijskih programa te nakon izvršene provjere legitimnosti visokoškolske ustanove otpočele su pripreme Komisije stručnjaka u sljedećem sastavu:

- Prof. dr Dražena Gašpar, stručnjak iz reda akademske zajednice BiH, predsjednik
- Prof. dr Branka Topić-Pavković, stručnjak iz reda akademske zajednice BiH
- Doc. dr Valentina Vukmirović, međunarodni stručnjak, član
- Doc. dr Ljubiša Mičić, stručnjak iz reda privrede i prakse, član i
- Ivan Dodig, MA, student, član.

Komisija je na razmatranje dobila dokumentaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa, popunjene aplikacione obrasce, samoevaluacioni izvještaj, te brojnu prateću dokumentaciju.

Komisija je takođe dobila Standarde i smjernice za obezbjeđenje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja, Standarde za akreditaciju visokoškolskih ustanova, Standarde za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa, Kriterijume za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH i Kriterijume za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa u BiH, Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa Republike Srpske, obrasce liste provjere za člana komisije stručnjaka i obrasce izvještaja.

Agencija je organizovala online sastanak preko Zoom aplikacije sa Komisijom stručnjaka 10. oktobra 2024. godine kojem su prisustvovali koordinator i četiri člana Komisije stručnjaka. Naknadno je 13. novembra 2024. održan još jedan online sastanak Komisije stručnjaka putem Google meet platforme. Tokom sastanaka Komisija je utvrdila metodologiju rada i između ostalog usaglasila, poštujući akte Agencije i sve relevantne propise u Republici Srpskoj i BiH, da svaki član Komisije ima obavezu da na osnovu analizirane dokumentacije visokoškolske ustanove popuni obrazac individualne liste provjere koja služi kao podsjetnik članu Komisije sa pitanjima, zapažanjima i zahtjevima za dodatne dokumente za posjetu ustanovi. Na sastanku su dogovorene sve pojedinosti rada, te usaglašeno zajedničko razumijevanje zahtjeva standarda i kriterijuma.

Putem elektronske pošte koordinator je sa Komisijom usaglasio prijedlog termina i Plan i program posjete visokoškolskoj ustanovi, koji predviđa posjetu u trajanju od tri radna dana.

Prije posjete Komisije stručnjaka za vanjsko vrednovanje, rukovodstvo i predstavnici službi Univerziteta su upoznati sa detaljima i tokom predstojeće posjete, te im je blagovremeno dostavljen Plan i program posjete koji su dopunili imenima učesnika na svakom pojedinom sastanku. Predmet vanjskog vrednovanja je Univerzitet i šest studijskih programa kroz procjenu obavljanja osnovne djelatnosti u odnosu na stepen ispunjenosti Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja, Standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova, Standarda za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa, Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH i Kriterijuma za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa u BiH.

Tokom drugog sastanka je usaglašen fokus na pojedina pitanja, razmijenjena su mišljenja stečena nakon pregleda aplikacija Univerziteta i studijskih programa, usaglašen način vođenja razgovora, kao i druga pitanja od važnosti za profesionalan rad Komisije stručnjaka.

2.2 Posjeta visokoškolskoj ustanovi

Posjeta visokoškolskoj ustanovi realizovana je 22., 23. i 24. januara 2025. godine, a Plan i program posjete (dalje: Plan posjete) dostupan je u arhivi Agencije, uz dosije Univerziteta, i usaglašen je sa svim članovima Komisije stručnjaka, te blagovremeno dostavljen Univerzitetu kako bi se pripremila dokumentacija koju članovi Komisije stručnjaka traže na uvid i da bi rad na vrednovanju bio što bolje organizovan.

Planom posjete bilo je predviđeno da Komisija stručnjaka razgovara sa sljedećim sagovornicima:

- rukovodstvom Univerziteta,
- timom za kvalitet i timom za pripremu samoevaluacijskih izvještaja i službom za odnose s javnošću,
- predstavnicima pravne službe, računovodstva i drugih opštih službi rektorata,
- predstavnicima Kancelarije za međunarodnu saradnju, kancelarije za naučnoistraživački i umjetnički rad i Univerzitetskog računarskog centra,
- predstavnicima administrativnih službi Ekonomskog fakulteta Pale, Ekonomskog fakulteta Brčko i Fakulteta poslovne ekonomija Bijeljina (studentska služba, biblioteka i druge opšte službe),
- predstavnicima rukovodstva i akademskog osoblja Ekonomskog fakulteta Pale, Ekonomskog fakulteta Brčko i Fakulteta poslovne ekonomija Bijeljina,
- predstavnicima studenata,
- predstavnicima diplomiranih studenata/alumni i
- predstavnicima tržišta rada.

Svi sastanci su realizovani u skladu sa planom posjete.

Tokom prvog radnog dana, 22. januara 2025. godine, Komisija stručnjaka je održala prvi sastanak u sa rukovodstvom Univerziteta, a potom je uslijedio sastanak sa timom za kvalitet i timom za pripremu samoevaluacijskih izvještaja i službom za odnose s javnošću, sa predstavnicima pravne službe, računovodstva i drugih opštih službi rektorata, predstavnicima Kancelarije za međunarodnu saradnju, kancelarije za naučnoistraživački i umjetnički rad i Univerzitetskog računarskog centra, predstavnicima administrativnih službi Ekonomskog fakulteta Pale, Ekonomskog fakulteta Brčko i Fakulteta poslovne ekonomija Bijeljina (studentska služba, biblioteka i druge opšte službe) i predstavnicima rukovodstva i akademskog osoblja Ekonomskog fakulteta Pale i Ekonomskog fakulteta Brčko, te studentima koji pohađaju studijske programe prijavljene za akreditaciju. Drugog dana posjete, 23. januara 2025. godine, održani su sastanci sa predstavnicima rukovodstva i akademskog osoblja Fakulteta poslovne

ekonomije, studentima koji pohađaju studijske programe prijavljene za akreditaciju, predstavnicima alumna i privrede i prakse.

Posjeta je nastavljena i trećeg radnog dana, 24. januara 2025. godine, obilaskom fizičkih resursa Univerziteta i fakulteta na kojima se izvode studijski programi prijavljeni za akreditaciju.

Nakon održanih sastanaka i obavljenih razgovora, članovi Komisije stručnjaka su na kraju održali interni sastanak na kojem su iznijeli individualna zapažanja i utiske sa pojedinih sastanaka, komentarisali dobijene informacije i analizirali rad Komisije stručnjaka. Tokom diskusije svi članovi Komisije stručnjaka su usaglasili stavove. Na kraju je slijedila usmena prezentacija izvještaja rukovodstvu Univerziteta. O ovim zapažanjima date su i posebne preporuke u nastavku izvještaja.

3.0 Mišljenje o ishodu vanjskog vrednovanja

Vanjsko vrednovanje je urađeno provjerom nivoa ispunjenosti zahtjeva ESG standarda i Standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova.

Kriterijumi za ocjenu nivoa ispunjenosti zahtjeva:

- Nivo I - nema dokaza ili postoje djelimični, nepouzdana dokazi ispunjenja zahtjeva (potpuno novo ili strano u organizaciji),
- Nivo II - zahtjev je planiran, postoji samo na papiru i/ili djelimično sproveden,
- Nivo III - zahtjev je planiran, sproveden i prate se efekti,
- Nivo IV- zahtjev je planiran, sproveden, prate se efekti, sa/bez uvođenja stalnih prilagođavanja i poboljšanja na osnovu poređenja sa najboljima.

I	zahtjev nije ispunjen
II	zahtjev djelimično ispunjen
III	zahtjev je pretežno ispunjen
IV	zahtjev je u potpunosti ispunjen

3.1 Ocjena kvaliteta po pojedinačnim standardima/kriterijumima

STANDARD 1: Politika obezbjeđivanja kvaliteta Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 1 - Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.1 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) Zahtjevi ESG standarda 1.1 i RS/BiH kriterijuma T.1.1, T.1.2, T.1.3, T.1.4, T.1.5, T.1.6 Zahtjev 1.1: Osnovni zadaci i ciljevi visokoškolske ustanove Visokoškolska ustanova ima utvrđene ciljeve koji su u skladu sa ciljevima visokog obrazovanja utvrđenim zakonom. Zahtjev 1.2: Planiranje i kontrola Visokoškolska ustanova vrši planiranje i kontrolu rezultata svih oblika obrazovnih, naučnih, umjetničkih, istraživačkih i stručnih aktivnosti u okviru svoje djelatnosti. Zahtjev 1.3: Organizacija i upravljanje Visokoškolska ustanova ima organizacionu strukturu i sistem upravljanja koji obezbeđuju postizanje ciljeva visokoškolske ustanove. Zahtjev 1.4: Unutrašnji mehanizmi za obezbjeđenje kvaliteta Visokoškolska ustanova donosi i realizuje strategiju obezbjeđenja kvaliteta u svome radu. Dobre strane:
--

Univerzitet u Istočnom Sarajevu (u daljnjem tekstu UIS) u okviru *Razvojne strategije Univerziteta u Istočnom Sarajevu 2021-2026* (u daljnjem tekstu *Razvojna strategija*) ima jasno definirane strateške ciljeve koji su u skladu s ciljevima visokog obrazovanja utvrđenim zakonom, te pokazuju društvenu opravdanost UIS. Sažeti ciljevi su objavljeni i na web stranici. U *Razvojnoj strategiji* je prvo definirano sedam (7) strateških oblasti povezanih s djelatnošću UIS, te su iz tih oblasti izvedeni strateški ciljevi.

Sastavni dio *Razvojne strategije* je akcijski plan s definiranim aktivnostima, indikatorima i ciljnim vrijednostima za svaki strateški cilj. Rektor i prorektori, zajedno s administrativnim službama UIS odgovorni su za provedbu Akcionog plana *Razvojne strategije*.

Kratkoročno planiranje i kratkoročni ciljevi se prate kroz sustav osiguranja kvalitete, kao i pomoću Izdvojenih indikatora o radu UIS, a sve dokumente usvaja Senat svake godine. Izdvojeni indikatori se prate po godinama što omogućuje usporedbu.

Konačnoj verziji *Razvojne Strategije* prethodila je javna rasprava unutar akademske zajednice (rektorski kolegij, sektorske komisije, Senat UIS), kao i konzultacije s predstavnicima lokalnih zajednica u kojima UIS djeluje, te s predstavnicima gospodarstva i prakse kao zainteresiranim stranama.

Razvojna strategija UIS je objavljena na web stranici UIS pod ostalim aktima (<https://www.ues.rs.ba/la/o-univerzitetu-2/akti-univerziteta/ostali-akti/>).

UIS u *Razvojnoj strategiji* ima definiranu stratešku oblast 6 – Međunarodna saradnja i strateške ciljeve Jačanje mobilnosti i internacionalizacije, Saradnja sa renomiranim VŠU iz inostranstva i Jačanje međunarodne prepoznatljivosti i vidljivosti.

U *Razvojnoj strategiji* navedeni su dugoročni planovi po strateškim ciljevima. Kratkoročno planiranje i kratkoročni ciljevi se prate kroz sustav osiguranja kvaliteta kao i pomoću Izdvojenih indikatora rada UIS, a sve dokumente usvaja Senat svake godine.

U *Razvojnoj strategiji* u okviru oblasti 5 – Jačanje sistema internog osiguranja kvalitete navedeni su strateški ciljevi za osiguranje kvalitete UIS.

Na linku <https://www.ues.rs.ba/la/osiguranje-kvaliteta-2/propisi-i-dokumenti/>

su navedeni relevantni dokumenti sustava osiguranja kvalitete, kao što su:

- Politika kvaliteta
- Poslovnik o radu Komiteta za osiguranje kvaliteta
- Pravilnik o obezbjeđenju kvaliteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu
- Pravilnik o samovrednovanju i ocjeni kvaliteta 2024. godina
- Postupak izvođenja mjera za poboljšanje kvaliteta rada na Univerzitetu
- Postupak unutrašnje provjere kvaliteta
- Izmjene Pravilnika o studentskom vrednovanju kvaliteta studija
- Postupak predlaganja, usvajanja i izmjene studijskih programa.

UIS definira i prati set ključnih indikatora kvalitete i svake godine Senat usvaja dokument *Indikatori kvaliteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu* u kojem se navodi 12 ključnih mjerljivih indikatora efikasnosti rada UIS, kao što su efikasnost studiranja, nastavni, znanstveni i umjetnički rad, finansijska stabilnost i sl.

UIS uključuje i druge zainteresirane strane u sustav osiguranja kvalitete (predstavniici studenata, tržišta rada, poslodavaca i sl.).

Sukladno različitim pravilnicima UIS, studentski predstavnici su obvezni članovi komisija za izradu periodičnih izvještaja iz sustava osiguranja kvalitete koji se usvajaju od strane Senata. Područja studentskog vrednovanja su: studijski programi, predmeti koji se izvode u okviru studijskih programa, pedagoški rad, odnosno izvođenje nastave nastavnika i suradnika, funkcioniranje službi organizacijskih jedinica.

Kancelarija za osiguranje kvaliteta provodi periodično istraživanje zadovoljstva poslodavaca zaposlenim svršenim studentima UIS, kao i odgovarajuća istraživanja u suradnji sa Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske.

Slabe strane:

U Akcijskom planu Razvojne strategije nije konkretno svakoj aktivnosti pridružena i odgovorna osoba i/ili tijelo, kao ni konkretan rok izvršenja.

Nije provedena javna rasprava pri izradi Razvojne strategije.

Na web stranici UIS nisu vidljivo istaknute misija i vizija UIS.

Procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj strategije i akcionih planova visokoškolske ustanove nisu pronađene na web stranici.

Informacije o Komitetu za osiguranje kvaliteta nisu dostupni na web-sajtu UIS. Stranica Osiguranje kvaliteta nije potpuna jer ne nema sve informacije o ključnim elementima u procesu osiguranja kvaliteta na nivou UIS.

Predstavnici gospodarstva nisu uključeni u rad Komiteta za kvalitet.

U razgovorima s predstavnicima UIS stekao se dojam kako gospodarstvenici nisu zainteresirani za aktivno uključivanje u tijela UIS-a (npr. Komitet za kvalitet, izradu Razvojne strategije i sl.), dok je većina predstavnika gospodarstva navela kako nisu pozivani od strane UIS da se uključe.

U razgovorima s predstavnicima studenata stekao se dojam kako je njihovo uključivanje u tijela UIS-a i fakulteta više formalne naravi, a većina studenata nije upoznata u kojim tijelima imaju svoje predstavnike. Periodično vrednovanje organa upravljanja, stručnih organa i studentskog parlamenta nije formalizirano.

Preporuke za unapređenje:**Preporuke:**

- 1.1. U Akcijskom planu Razvojne strategije za svaku aktivnost pridružiti odgovornu osobu i/ili tijelo, kao i konkretan rok izvršenja.
- 1.2. Uvesti praksu Javne rasprave pri izradi Razvojne strategije UIS.
- 1.3. Na web stranici UIS vidljivo istaknuti misiju i viziju UIS.
- 1.4. Na web stranici UIS objaviti Procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj strategije i akcionih planova UIS.
- 1.5. Strategiju internacionalizacije izdvojiti iz Razvojne strategije kao samostalan dokument.
- 1.6. Strategiju osiguranja kvalitete izdvojiti iz Razvojne strategije kao samostalan dokument.
- 1.7. Na web stranici UIS omogućiti uvid u informacije o radu Komiteta za osiguranje kvaliteta kao i aktivnosti koje se preduzimaju u procesu osiguranja kvaliteta.
- 1.8. Uključiti predstavnike gospodarstva u rad Komiteta za kvalitet.
- 1.9. Raditi na poticanju što aktivnijeg uključivanja svih zainteresiranih strana (gospodarstva, javnih institucija, javne uprave, studenata, alumnija i sl.) u izradi strateških dokumenata, kao i u sustavu osiguranja kvalitete, te dodatno formalizirati suradnju s gospodarstvom u tom pogledu.
- 1.10. Ubrzati uspostavu Savjeta spoljnjih saradnika na razini UIS.
- 1.11. Zajedno sa Studentskim parlamentom raditi na poticanju aktivnog angažmana studenata u procesima upravljanja UIS.
- 1.12. Formalizirati periodično vrednovanje organa upravljanja, stručnih organa i studentskog parlamenta.

STANDARD 1. Politika obezbjeđivanja kvaliteta**Ocjena ispunjenosti:****III****STANDARD 2. Izrada i odobravanje programa**

Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 2. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.2 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG).

Zahtjevi ESG standarda 1.2 i RS/BiH kriterijuma T.2.1, T.2.2

Zahtjev: Studijski programi visokoškolske ustanove su u skladu sa osnovnim zadacima ciljevima i služe njihovom ispunjenju. Sadržaj kvalifikacija i diploma pojedinih vrsta i nivoa studija odgovaraju karakteru i ciljevima studijskih programa. Opis kvalifikacija svakog studijskog programa mora biti precizno definisan i odgovarati određenom nivou Evropskog kvalifikacionog okvira. Visokoškolska ustanova sistematično i efektivno planira, sprovodi, nadgleda, vrednuje i unapređuje kvalitet studijskih programa.

Dobre strane:

Studijski programi svih razina studija čine povezanu cjelinu u okviru koje su, sukladno odredbama Zakona o visokom obrazovanju RS i dokumenatima UIS (*Pravilnik o studiranju na prvom ciklusu studija, Pravilnik o studiranju na drugom ciklusu studija i Pravilnik o studiranju na trećem ciklusu studija*), jasno definirani elementi koji se navode za svaki studijski program.

U Elaboratu izrade/izmjene studijskog programa navodi se povezanost studijskog programa s Razvojnjom strategijom UIS.

UIS ima uspostavljene procedure kojima osigurava da su planirani ishodi učenja studijskih programa i korištenje ECTS bodova u skladu s važećim kvalifikacijskim okvirom. Dio studijskih programa ima praksu kao sastavni dio nastavnog plana i programa.

U elaboratu izrade/izmjene studijskog programa se obavezno navode dokazi o podudarnosti s drugim sličnim studijskim programima koji se izvode na akreditiranim VŠU u zemlji i inozemstvu. Elaborat izrade/izmjene studijskog programa usvaja Senat UIS.

U Samoevaluacijskom izvještaju (SEI) navedeni su linkovi za izvještaje o podudarnosti za sljedeća tri studijska programa: Poljoprivreda I ciklus, Saobraćaj I ciklus i Medicina integrirani studij.

Studijski programi imaju definisane ishode učenja, sadržaj predmeta i metode rada sa studentima. Znanje, vještine i kompetencije stečenih kvalifikacija su u skladu s generičkim deskriptorima kvalifikacijskih razina sukladno *Osnovama kvalifikacijskog okvira u BiH*.

Studijski programi imaju usvojenu (od strane Nastavno-naučnog vijeća i Senata) matricu ishoda učenja kojom su definisani ishodi učenja na razini studijskog programa i njihova veza s ishodima učenja pojedinačnih predmeta ili grupa srodnih predmeta.

Kvalifikacije koje stiču studenti završetkom prvog i drugog ciklusa studija usklađene su sa Standardima za akreditaciju VŠU u RS.

Slabe strane:

Informacije o studijskim programima koje se objavljuju na web stranicama fakulteta razlikuju se od fakulteta do fakulteta. Neki fakulteti imaju objavljene kompletne elaborate studijskih programa, dok drugi imaju objavljene samo nastavne planove i programe, bez silabusa.

Nedostaje Procedura izmjene studijskog programa. U razgovorima s Timom za kvalitet i pripremu SEI objašnjeno je kako se čekaju izmjene Zakona o visokom obrazovanju i usklađivanje podzakonskih akata.

Praksa nije sastavni dio nastavnog plana i programa na svakom studijskom programu.

Nastavnici nisu prošli detaljne obuke vezano za dodjelu ECTS bodova i ishode učenja (prodekani su bili na seminarima i zaduženi su za prijenos osnovnih informacija).

Studenti nisu dovoljno upoznati što znače ishodi učenja.

Nedovoljna uključenost svih zainteresiranih strana (gospodarstva, javnih institucija, javne uprave, studenata, alumni) u procesu kreiranja i izmjene studijskih programa.

Preporuke za unapređenje:

- 2.1. Ujednačiti informacije koje se objavljuju o studijskim programima na web stranicama fakulteta.
- 2.2. Definirati i usvojiti Proceduru izmjene studijskog programa čim se steknu zakonski uvjeti za to.
- 2.3. Raditi na uvođenju prakse kao dijela nastavnog plana i programa svakog studijskog programa i vrednovati je s najmanje 3 ECTS-a.
- 2.4. Kancelarija za kvalitetu, zajedno s Komitetom za kvalitet i koordinatorima za kvalitet na fakultetima treba kontinuirano organizirati obuke nastavnika vezano za dodjelu ECTS kredita i pisanje ishoda učenja.
- 2.5. Kancelarija za kvalitetu, zajedno s Komitetom za kvalitet i koordinatorima za kvalitet na fakultetima treba kontinuirano organizirati obuke studenata vezano za ECTS kredite i ishode učenja.
- 2.6. Raditi na poticanju što aktivnijeg uključivanja svih zainteresiranih strana (gospodarstva, javnih institucija, javne uprave, studenata, alumni i sl.) u kreiranju i izmjeni studijskih programa.

STANDARD 2. Izrada i odobravanje programa**Ocjena ispunjenosti:****IV**

STANDARD 3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereno na studenta

Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 3. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.3 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) Zahtjevi ESG standarda 1.3 i RS/BiH kriterijuma T.3.1, T.3.2, T.3.3

Zahtjev:

Visokoskolska ustanova podstiče i obezbjeđuje učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereno na studenta.

Dobre strane:

UIS motivira studente na preuzimanje aktivne uloge u vlastitom procesu učenja uvođenjem aktivnih metoda učenja kao što su rješavanje problemskih situacija, uzajamne rasprave, rad na projektima, studije slučaja i sl. U SEI je navedeno kako se najčešće primjenjuju sljedeće metode učenja: predavanja, auditorne i laboratorijske vježbe, seminarski radovi, prezentiranje studentskih radova, studije slučajeva, projekti, radionice, timski rad i sl.

Postupak ispitivanja i ocjenjivanja studenata je definiran Zakonom o visokom obrazovanju RS, Statutom UIS, Pravilnikom o studiranju na prvom ciklusu studija, Pravilnikom o studiranju na drugom ciklusu studija i Pravilnikom o studiranju na trećem ciklusu studija koji su dostupni na web stranici UIS.

Sve informacije koje se odnose na način ocjenjivanja i valoriziranje rada studenata, kao i o procedurama žalbi dostupni su na web stranici UIS, kao i na web stranicama fakulteta i akademija.

Kancelarija za međunarodnu saradnju je centralna služba UIS za realiziranje programa mobilnosti studenata i osoblja. Informacije o dostupnim programima, broju mogućih razmjena, rokovima za prijave i svim relevantnim pitanjima koja se tiču programa mobilnosti se javno objavljuju na web stranici UIS, odnosno na web stranicama fakulteta/akademije koji su obuhvaćeni programom razmjene. Na web stranici UIS, u dijelu međunarodna saradnja se objavljuju neke od priča i iskustava iz mobilnosti (<https://www.ues.rs.ba/medjunarodna-saradnja/mobilnost-studentskog-i-nastavnog-osoblja/price-iz-mobilnosti/>), a sami učesnici svoja iskustva dijele sa kolegama na svojim fakultetima/akademijama. Kancelarija za međunarodnu saradnju radi kontinuiranu promociju programa mobilnosti na fakultetima, a u svakom semestru se organizira i Info dan. Kancelarija pruža logističku potporu studentima kod prijave na programe mobilnosti, rješava pitanje viza i sl.

Pravilnikom o studiranju na prvom ciklusu studija (čl. 23) definiran je status studenata s invaliditetom. UIS ima uspostavljen Centar za podršku studentima sa invaliditetom pri Filozofskom fakultetu u Palama kao dio univerzitetskog Centra za pomoć studentima sa posebnim potrebama preko kojega se osigurava potpora u obliku prilagođavanja udžbenika i osiguranja neophodne asistivne opreme za studente s invaliditetom.

Akcionim planom rodne ravnopravnosti na Univerzitetu Istočno Sarajevo definirana je potpora studentima u cilju sprečavanja spolne diskriminacije i razvijanja i jačanja kulture rodne ravnopravnosti na UIS.

Slabe strane:

Priznavanje ECTS kredita ostvarenih kroz programe mobilnosti se razlikuje od fakulteta do fakulteta.

Nije jasno na koji način se provjerava usklađenost planiranih ishoda učenja s metodama poučavanja i metodama vrednovanja ostvarenosti ishoda učenja.

Najčešće metode poučavanja, posebno na I ciklusu, su klasična predavanja, auditorne i laboratorijske vježbe.

Većina studenata s kojima je razgovarano tijekom posjete nije upoznata s procedurama žalbi.

Većina studenata s kojima je razgovarano tijekom posjete nije pokazala interes za programe mobilnosti, a kao razlog se često navodi nezvjesnost vezano za priznavanje ECTS kredita ostvarenih kroz mobilnost.

Preporuke za unapređenje:

- 3.1. Raditi na ujednačavanju i pojednostavljivanju priznavanja ECTS bodova ostvarenih kroz programe mobilnosti studenata.
- 3.2. Uspostaviti postupke za provjeru usklađenosti planiranih ishoda učenja s metodama podučavanja i metodama vrednovanja ostvarenosti ishoda učenja.
- 3.3. Kontinuirano raditi na obuci nastavnog osoblja o suvremenim metodama učenja u skladu sa potrebama studenata i kvalifikacijama za buduće zaposlenje.
- 3.4. U suradnji s Pedagoškim fakultetom UIS uspostaviti redovitu obuku nastavnika vezano za unapređenje pedagoških kompetencija.
- 3.5. Studentski parlament i predstavnici studenata, zajedno s prodekanima trebaju organizirati sastanke sa studentima kako bi ih upoznali s procedurama žalbi, ali i drugim pravima i obvezama.
- 3.6. Studentski parlament i predstavnici studenata, zajedno s Kancelarijom za međunarodnu suradnju trebaju organizirati sastanke sa studentima kako bi ih upoznali s procedurama priznavanja ECTS kredita ostvarenih kroz mobilnost, te kontinuirano raditi na promociji programa mobilnosti.

STANDARD 3. Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereno na studenta**Ocjena ispunjenosti:****III**

STANDARD 4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i sertifikovanje	
Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 4. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.4 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) Zahtjevi ESG standarda 1.4 i RS/BiH kriterijume T.4.1, T.4.2, T.4.3	
Zahtjev: Saglasno osnovnim zadacima visokoškolska ustanova utvrđuje uslove za upis studenata i obezbeđuje potrebne uslove studentima za uspešno savladavanje studijskih programa.	
Dobre strane: Upis na odgovarajući ciklus studija radi se sukladno Zakonu o visokom obrazovanju RS, Statutu UIS i Pravilnicima studiranja za svaki od ciklusa studija. UIS raspisuje i na web stranici objavljuje Konkurs za upis studenata na sva tri ciklusa studija koji sadrži informacije o broju slobodnih mjesta za studijske programe na fakultetima/akademijama UIS, rokove za upis studenata, postupak sprovođenja konkursa, posebne odredbe za svaki ciklus studija i sl. Na web stranici UIS objavljen je <i>Informator za bruoše</i> s osnovnim informacijama o studijskim programima i kontakt informacijama. Broj studenata za upis, objavljen u Konkursu za upis, usklađen je s prostornim i tehničko-tehnološkim mogućnostima UIS. UIS ima uspostavljen sustav priznavanja kvalifikacija i perioda studiranja u skladu s Lisabonskom konvencijom o priznavanju kvalifikacija, te prethodnog učenja. <i>Pravilnikom o postupku priznavanja stranih visokoškolskih isprava, kvalifikacija i perioda studiranja radi nastavka obrazovanja na UIS</i>, usvojenim od strane Senata UIS 2018. godine, utvrđen je postupak, minimalni kriteriji i tijela za provođenje priznavanja stranih visokoškolskih isprava, kvalifikacija, perioda studija stečenih/pohađanih izvan BiH, a u svrhu nastavka obrazovanja na UIS. <i>Pravilnik o postupku ekvivalencije ranije stečenih zvanja sa novim zvanjima</i> propisuje kriterije za ekvivalenciju, formiranje komisije za provođenje postupka, definiranje javnih isprava o evivalenciji, postupak ekvivalencije, podnošenje prigovora i troškove postupka. UIS kroz sustav osiguranja kvalitete i uspostavljene indikatore prati uspjeh studenata i njihovo napredovanje, te poduzima mjere potpore u slučaju nezadovoljavajućeg uspjeha studenata kroz dodatne konzultacije, dodatnu nastavu, demonstratore i sl. UIS pravovremeno studentima osigurava potvrdu/uvjerenje o diplomiranju, uključujući dodatak diplomi. Izdavanje diplome i dodatka diplomi propisano je <i>Pravilnikom o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove</i>.	
Slabe strane: Mjere potpore u slučaju nezadovoljavajućeg uspjeha studenata razlikuju se od fakulteta do fakulteta.	
Preporuke za unapređenje: 4.1. Ujednačiti i formalizirati mjere potpore u slučaju nezadovoljavajućeg uspjeha studenata po fakultetima.	
STANDARD 4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i sertifikovanje	
Nivo ispunjenosti zahtjeva:	IV

STANDARD 5. Nastavno osoblje

Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 5. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.5 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)

Zahtjevi ESG standarda 1.5 i RS/BiH kriterijuma T.5.1, T.5.2, T.5.3, T.5.4, T.5.5.

Zahtjev 5.1: Kompetencije i broj nastavnika

Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj nastavnika i saradnika koji svojom naučnom, umjetničkom i nastavnom djelatnošću omogućavaju ispunjenje ciljeva ustanove. Nastavno osoblje kompetentno ostvaruje studijske programe. Nastavnici imaju obavezu da usavršavaju svoje nastavničke, naučne i umjetničke kompetencije.

Zahtjev 5.2: Naučnoistraživački i umjetnički rad

Visokoškolska ustanova koja ostvaruje akademske studije ima organizovan naučnoistraživački i umjetnički rad.

Dobre strane:

UIS radi Plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijere nastavnika sukladno potrebama realizacije nastave na studijskim programima. Katedre rade analizu kadrovskih potreba i prijedloge, koji se analiziraju i objedinjavaju na Naučno-nastavnim vijećima, a dalje se u skladu sa finansijskim mogućnostima UIS poduzimaju aktivnosti na realizaciji aktivnosti vezanih za zadovoljavanje kadrovskih potreba.

Uvjeti koje nastavno osoblje mora ispunjavati prilikom zapošljavanja na UIS definirani su u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju RS, Statutom UIS i Pravilnikom o postupku i uslovima izbora akademskog osoblja UIS. Na web stranici UIS su dostupni svi navedeni dokumenti.

Profesionalno usavršavanje i napredovanje uređeno je *Kodeksom profesionalne etike UIS* u kojemu je navedeno kako je kontinuirano usavršavanje obveza akademske zajednice, s tim da je UIS dužan osigurati svim svojim članovima akademske zajednice jednake uvjete za napredovanje, temeljene na ispunjenju profesionalnih obveza.

UIS zapošljava odgovarajući broj nastavnika i suradnika koji odgovara potrebama studijskih programa koji se izvode a u skladu s propisanim opterećenjem nastavnika i smjernicama (smjernice 5.1.6., 5.1.7. standard 5 – Standardi za akreditaciju visokoškolskih ustanova) koje reguliraju maksimalno opterećenje nastavnika s punim i nepunim radnim vremenom.

Radni odnos i radno opterećenje nastavnika i suradnika reguliran je *Pravilnikom o standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova*.

UIS učestvuje u različitim nacionalnim i međunarodnim projektima, financiranim od strane resornog Ministarstva, različitih fondova Europske unije i sl.

UIS ima usvojen Pravilnik o procedurama realizacije međunarodnih i nacionalnih projekata na UIS. Senat i Upravni odbor UIS se jedanput godišnje, kroz Izvještaj o radu UIS, informiraju o realiziranju međunarodnih i nacionalnih naučno-istraživačkih projekata.

Kancelarije prorektora za nauku, istraživanje i razvoj i prorektora za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta, uz stručne službe Rektorata, kontinuirano rade na osiguranju potpore nastavnicima i suradnicima pri prijavi projekata, prikupljanju potrebne dokumentacije, kao i u svim fazama realizacije projekata. UIS koristi aplikaciju „Prijavi projekat“ gdje se unose osnovni podaci o projektnom pozivu prije dobijanja suglasnosti od strane UIS, kao i bitne informacije za prijavu projekata. Kancelarija prorektora za nauku, istraživanje i razvoj redovno informira prodekane za naučnoistraživački rad o online radionicama i edukacijama za pisanje projekata organiziranih od strane Europske komisije i drugih donatora. UIS je organizirao online radionice za pisanje projekata.

UIS je kreirao eNIR karton koji je javno dostupan na web stranici UIS gdje su vidljivi rezultati naučno-istraživačkog rada nastavnika i suradnika. Kancelarija prorektora za nauku istraživanje i razvoj izvještava Senat Univerziteta, u okviru godišnjeg izvještaja, o broju objavljenih radova pod afilijacijom UIS u Web of Science, kao i u SCOPUS citatnoj bazi.

UIS je dobila „Human Resource Excellence in Research Award“ logo, čime su se stvorili preduvjeti za povećanje vidljivosti i privlačnosti UIS za istraživače ne samo iz regije već i iz Europe i svijeta.

Usvajanjem Pravilnika o postupku, uslovima i načinu nagrađivanja akademskog osoblja Univerziteta u Istočnom Sarajevu za ostvarene posebne rezultate u naučno-istraživačkom i umjetničkom radu stimulira se i nagrađuje izvrstan naučno-istraživački i umjetnički rad.

U svrhu osiguranja kvalitete udžbenika i druge nastavne literature, na UIS je usvoje Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti UIS.

Slabe strane:

Iako opterećenje nastavom ne prelazi maksimalno opterećenje definirano *Pravilnikom o standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova*, znatan broj nastavnika ima maksimalno opterećenje.

Na nekim fakultetima se umjesto izrade godišnjeg Plana znanstveno-istraživačke djelatnosti obavljaju usmeni razgovori s nastavnicima i suradnicim o njihovim planovima po tom pitanju.

Prakse (su)finansiranja učešća na domaćim i međunarodnim znanstvenim konferencijama, objave radova u domaćim i međunarodnim časopisima, kao i izdavanje knjiga, razlikuju se od fakulteta do fakulteta.

Prakse (su)finansiranja doktorskih studija za uposlene asistente, kao i poticanje mladih istraživača, razlikuju se od fakulteta do fakulteta.

Uključenost i zainteresiranost studenata, posebno II ciklusa, za znanstveno-istraživački rad varira od fakulteta do fakulteta.

Centar za transfer tehnologija je još u fazi osnivanja.

Preporuke za unapređenje:

5.1. Raditi na ujednačavanju i smanjenju opterećenja nastavom na svim studijskim programima kako bi se povećalo vrijeme za znanstveno-istraživački rad.

5.2. Na svim fakultetima uvesti izradu godišnjeg Plana znanstveno-istraživačke djelatnosti i pratiti njegovu realizaciju.

5.3. Ujednačiti prakse (su)finansiranja učešća na domaćim i međunarodnim znanstvenim konferencijama, objave radova u domaćim i međunarodnim časopisima, kao i izdavanje knjiga.

5.4. Ujednačiti prakse (su)finansiranja doktorskih studija za uposlene asistente, kao i poticanje mladih istraživača.

5.5. Povećavati budžet za nagrađivanje za ostvarene rezultate u naučno-istraživačkom i umjetničko-istraživačkom radu sukladno mogućnostima.

5.6. Kontinuirano raditi na organiziranju događaja u cilju populariziranja znanosti i umjetnosti (Noć istraživača, otvoreni dani, radionice, javne tribine, izložbe, koncerti).

5.7. Organizirati edukacije o načinima indeksiranja časopisa, kategorizacijama naučnih časopisa i skupova, relevantnim znanstvenim bazama za studente II i III ciklusa, kao i za nastavnike i suradnike.

5.8. Ubrzati postupak osnivanja Centra za transfer tehnologije.

STANDARD 5. Nastavno osoblje

OCJENA ISPUNJENOSTI:

III

STANDARD 6. Resursi za učenje i podrška studentima

Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 6. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.6 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)

Zahtjevi ESG standarda 1.6 i RS/BiH kriterijuma T.6.1, T.6.2, T.6.3, T.6.4, T.6.5

Zahtjev 6.1: Nenastavno osoblje

Visokoškolska ustanova ima nenastavno osoblje koje svojim stručnim i profesionalnim radom obezbeđuje uspješnu realizaciju studijskih programa i ciljeva ustanove.

Zahtjev 6.2: Prostor i oprema

Visokoškolska ustanova obezbeđuje prostor i opremu neophodne za kvalitetno izvođenje svih oblika nastave. Standardi prostora i opreme određuju se po oblastima obrazovanja.

Zahtjev 6.3: Biblioteka, udžbenici i informatička podrška

Visokoškolska ustanova ima odgovarajuću biblioteku snabđevenu potrebnim udžbenicima za izvođenje nastave i informatičke resurse i servise koje koristi u cilju ispunjenja osnovnih zadataka.

Zahtjev 6.4: Izvori finansiranja

Izvori finansiranja visokoškolske ustanove dovoljni su da obezbijede kvalitetno izvođenje nastave najmanje za period trajanja studijskog programa.

Dobre strane:

Članice UIS imaju bazu podataka za nenastavno osoblje sa biografskim podacima, dosadašnjim radnim mjestima/radnom iskustvu, kompetencijama koje posjeduju, obučenosti za rad, korištenju stranih jezika i sl., a na nivou Univerziteta postoji centralna kadrovska baza podataka o nastavnom i nenastavnom osoblju. UIS ima odgovarajući prostor za odvijanje nastavnog procesa, naučnoistraživačkog rada, odgovarajući radni prostora za nastavnike, suradnike, nenastavno osoblje, administrativno osoblje, studentski parlament i sl., a u skladu s Uredbom o uslovima za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova i o postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova.

UIS kontinuirano radi na osuvremenjavanju potrebne tehničke opreme za suvremeno izvođenje nastave u skladu sa potrebama studijskih programa, a nabava iste se financira kroz međunarodne i domaće projekte, donacije i sredstva osigurana od strane Vlade RS.

UIS osigurava odgovarajuću udžbeničku literaturu, učilja i pomoćna nastavna sredstva, kao i odgovarajući broje računalnih učionica u skladu sa brojem studenata i potrebama studijskih programa.

Sukladno Pravilniku o samovrednovanju i ocjeni kvaliteta UIS, na godišnjem nivou se prati adekvatnosti svih resursa UIS i njegovih članica.

UIS je u procesu formiranja Centralne biblioteke, a sve članice UIS imaju svoje biblioteke. Biblioteke članica UIS svake godine dostavljaju podatke o broju bibliotečkih jedinica po studijskom programu na jedinstvenom obrascu. Osam članica Univerziteta su već uključene u COBISS.RS, a u toku su aktivnosti za uključanje i svih ostalih članica. Na pojedinim članicama je izrađen elektronski katalog koji korisnicima pruža informacije o fondu biblioteke i omogućava lakše korišćenje iste. U svim bibliotekama uspostavljen je registar bibliotečke građe u elektronskom i/ili štampanom obliku.

UIS se financira iz budžeta, vlastitih prihoda i prihoda od grantova. Na teret Budžeta se finansiraju plate stalno zaposlenih, naknade za dobrovoljni penzioni fond i naknade za prevoz, troškovi plata gostujućih profesora i dio troškova po osnovu korišćenja roba i usluga. VŠU ima finansijski plan za period zakonom propisanog trajanja studijskog programa, koji je sastavni dio poslovnog plana.

Slabe strane:

Centralna biblioteka UIS je još u procesu formiranja.

Biblioteke svih fakulteta (članica) UIS nisu uključene u COBISS.RS.

Elektronički katalog bibliotečke građe ne postoji na svim fakultetima UIS.

Dio fakultetskih čitaonica nema računala.

UIS nema osiguran pristup značajnijim znanstvenim bazama (WoS, Scopus i sl.).

Preporuke za unapređenje:

- 6.1. Ubrzati formiranje Centralne biblioteke UIS.
- 6.2. Ubrzati uključanje biblioteka svih članica UIS u COBISS.RS
- 6.3. Na svim članicama UIS uspostaviti elektronski katalog bibliotečke građe.
- 6.4. Opremiti čitaonice na svim članicama UIS s računalima.
- 6.5. Nastaviti pregovore s nadležnim vlastima vezano za osiguranje pristupa značajnijim znanstvenim bazama (WoS, Scopus i sl.). U istu svrhu tražiti donacije kroz projekte i suradnju s gospodarstvom.
- 6.5. Kontinuirano raditi na osuvremenjivanju i nabavi nove opreme za potrebe nastavnog i naučno-istraživačkog procesa

STANDARD 6. Resursi za učenje i podrška studentima

OCIENA ISPUNJENOSTI:

IV

STANDARD 7. Upravljanje informacijama

Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 7. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.7 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)

Zahtjevi ESG standarda 1.7 i RS/BiH kriterijuma T.7.1

Zahtjev:

Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o studentima i akademskom osoblju radi unapređenja nastavnog procesa, naučnoistraživačkog i umjetničkog rada i doprinosa razvoju društva.

Dobre strane:

UIS ima razvijen jedinstveni Informacioni sistem (IS) koji se koristi na svim članicama Univerziteta.

IS Univerziteta obuhvaća sljedeće module:

- Repozitorijum UIS
- Studentska anketa UIS
- Registar studijskih programa
- Kadrovsku evidenciju
- Elektronski karton naučnog radnika
- Modul Statistika
- Infokiosk
- Lime Survey
- E-learning
- E-zaposleni.

UIS koristi IS za redovito prikupljanje i analiziranje podatke o studentima, akademskom i administrativnom osoblju, studijskim programima, znanstvenim radovima, studentskim anketama i sl.

UIS koristi softver iThenticate za otkrivanje plagijata. Navedeni softver se koristi sukladno Pravilniku o korištenju softvera za detekciju plagijarizma na UIS.

Rad alumnijske organizacije na nivou članica UIS.

Slabe strane:

UIS nema alumni centar na nivou visokoškolske ustanove, već je rad alumnijske organizacije organiziran na nivou članice UIS.

Prakse osnivanja i rada alumnijske organizacije razlikuju se od fakulteta do fakulteta.

Studenti, nastavnici i suradnici su nedovoljno upoznati s korištenjem softvera za otkrivanje plagijata i tumačenje dobivenih rezultata.

Trenutna licenca za korištenje softvera za otkrivanje plagijata omogućava testiranje ograničenog broja i obima radova (600 radova obima do 5000 riječi na godišnjem nivou).

Preporuke za unapređenje:

7.1. Uspostaviti tijelo za koordiniranje rada alumnijske organizacije na razini UIS.

7.2. Ujednačiti i formalizirati prakse osnivanja i rada alumnijske organizacije po fakultetima.

7.3. Organizirati obuke, posebno studenata II i III ciklusa, te mladih istraživača vezano za korištenje softvera za otkrivanje plagijata i tumačenje dobivenih rezultata.

7.4. Osigurati sredstva (kroz međunarodne i domaće projekte, donacije i sl.) kako bi se nabavila licenca za korištenje softvera za otkrivanje plagijata bez ograničenja u pogledu broja i obima radova.

STANDARD 7. Upravljanje informacijama**Ocjena ispunjenosti:****IV**

STANDARD 8. Informisanje javnosti

Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 8. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.8 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)

Zahtjevi ESG standarda 1.8 i RS/BiH kriterijuma T.8.1, T.8.2, T.8.3

Zahtjev:

Visokoškolska ustanova objavljuje potpune, precizne, jasne i dostupne informacije o svom radu koje su namijenjene studentima, potencijalnim studentima i ostalim zainteresovanim licima.

Dobre strane:

UIS ima usvojenu Strategiju komunikacije s javnošću s ciljem promoviranja i izgradnje pozitivnog medijskog imidža UIS, poboljšanja rada i posjećenosti web stranice UIS i unapređenja online komunikacije s javnošću. UIS ima uspostavljenu Službu za odnose s javnošću koja u koordinaciji s Upravom komunicira s javnošću, provodi upisne kampanje, planira promotivne aktivnosti i sl.

Za komuniciranje s javnošću UIS koristi službenu web stranicu, društvene mreže (Facebook, Instagram) kako bi sve zainteresirane strane redovito informirali o svojim aktivnostima. Na web stranici UIS objavljuje relevantne informacije o Univerzitetu, organizacijskom ustrojstvu UIS, osnovne akte UIS, osnovne informacije o fakultetima, o nastavi, nastavnom osoblju, upisima, osnovne informacije o naučno istraživačkom radu, kao što je eNIR karton tj. Informacije o znanstvenim rezultatima nastavnika i suradnika, a poseban dio web stranice je posvećen sustavu osiguranja kvalitete i međunarodnoj suradnji. Na web stranici UIS je objavljen i digitalni repozitorij doktorskih radova po članicama UIS.

UIS svake godine organizira godišnji prijem za novinare koji su tokom godine izvješćivali o aktivnostima na UIS i njegovim članicama.

Slabe strane:

Engleska verzija web stranice UIS se razlikuje od one na srpskom jeziku.

Web stranice članica UIS imaju različiti vizualni identitet.

Preporuke za unapređenje:

8.1. Unaprijediti englesku verziju web stranice UIS na način da sadrži većinu informacija kao i ona na srpskom jeziku.

8.2. Ujednačiti vizualni identitet web stranica članica UIS.

STANDARD 8. Informisanje javnosti

OCJENA ISPUNJENOSTI:

IV

STANDARD 9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa	
Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 9. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.9 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)	
Zahtjevi ESG standarda 1. 9 i RS/BiH kriterijuma T.9.1, T.9.2, T.9.3	
Zahtjev: Visokoškolska ustanova redovno prati i razvija svoje studijske programe.	
Dobre strane: UIS redovito provodi periodične revizije studijskih programa sukladno potrebama na fakultetima i akademiji, a sve u svrhu usklađivanja studijskih programa s novim znanstvenim dostignućima i prilagođavanja potrebama tržišta rada. Na UIS postoje primjeri dobre prakse usklađivanja studijskog programa s potrebama tržišta rada (npr. Studijski program Poslovne ekonomije Bijeljina gdje je u okviru smjera Menadžment uvedena metodologija koju koriste Investicijske fondacije, a predmeti Računovodstvo i Revizija su usklađeni sa uvjetima za polaganje stručnog ispita). Prilikom vrednovanja studijskog programa (sukladno Standardima i smjericama za siguranje kvalitete visokog obrazovanja u europskom obrazovnom prostoru) ocjenjuje se politika osiguranja kvalitete studijskog programa, kreiranje i usvajanje studijskog programa, upis i napredovanje studenata, metode nastave, ljudski potencijali, resursi i financiranje, informiranje javnosti o studijskom programu, priznavanje i certificiranje, mobilnost akademskog osoblja i studenata, kao i periodična evaluacija i revizija. Na ovaj način se prikupljaju informacije neophodne za poduzimanje aktivnosti vezanih za unapređenje studijskog programa. UIS kroz sustav osiguranja kvalitete kontinuirano prati i analizira svoje studijske programe, te provodi analize na koji način su procedure prikupljanja informacija i preduzetih aktivnosti utjecale na unapređenje studijskog programa.	
Slabe strane: Nedostaje Procedura izmjene studijskog programa. U razgovorima s Timom za kvalitet i pripremu SEI objašnjeno je kako se čekaju izmjene Zakona o visokom obrazovanju i usklađivanje podzakonskih akata. Nedovoljna uključenost svih zainteresiranih strana (gospodarstva, javnih institucija, javne uprave, studenata,umnija) u proces revizije studijskih programa. Iako postoje pozitivni primjeri revizije konkretnih predmeta sukladno potrebama gospodarstva i javnih institucija, nije jasno na koji se način informacije dobivene od studenata i vanjskih sudionika vrednuju i inkorporiraju u studijske programe.	
Preporuke za unapređenje: 9.1. Definirati i usvojiti Proceduru izmjene studijskog programa čim se steknu zakonski uvjeti za to. 9.2. Raditi na poticanju što aktivnijeg uključivanja svih zainteresiranih strana (gospodarstva, javnih institucija, javne uprave, studenata,umnija i sl.) pri reviziji studijskih programa. 9.3. Uspostaviti i formalizirati postupke evaluiranja i prihvatanja prijedloga i sugestija za reviziju studijskih programa i/ili predmeta i njihovo inkorporiranje kroz izmjene studijskih programa.	
STANDARD 9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa	
Ocjena ispunjenosti:	IV

STANDARD 10. Periodično spoljašnje obezbjeđivanje kvaliteta	
Ovaj standard usklađen je sa kriterijumom 10. Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i standardom 1.10 Standarda i smjernica za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)	
Zahtjevi ESG standarda 1.10 i RS/BiH kriterijuma T.10.1	
Zahtjev: Visokoškolske ustanove trebaju periodično prolaziti postupak spoljašnjeg obezbjeđivanja kvaliteta.	
Dobre strane: UIS prolazi postupak periodične akreditacije svakih pet godina, te radi vanjsko vrednovanje studijskih programa za koje ima dozvolu za rad u skladu sa Planom akreditacije studijskih programa koji donosi u saradnji sa Agencijom za visoko obrazovanje.	
Slabe strane: Nema.	
Preporuke za unapređenje: Nema.	
STANDARD 10. Periodično vanjsko osiguranje kvaliteta	
Ocjena ispunjenosti:	IV

3.2 Preporuka za akreditaciju

Nakon uvida u kompletnu dostavljenu dokumentaciju, posjete visokoškolskoj ustanovi i analiziranja svih dokumenata, procedura i načina funkcionisanja visokoškolske ustanove, te sprovođenja postupka ocjenjivanja, utvrđen je sljedeći nivo ispunjenosti zahtjeva standarda i kriterijuma:

STANDARDI		NIVO ISPUNJENOSTI
1.	Politika obezbjeđivanja kvaliteta	III
2.	Izrada i odobravanje programa	IV
3.	Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereno na studenta	III
4.	Upis i napredovanje studenata, priznavanje i sertifikovanje	IV
5.	Nastavno osoblje	III
6.	Resursi za učenje i podrška studentima	IV
7.	Upravljanje informacijama	IV
8.	Informisanje javnosti	IV
9.	Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa	IV
10.	Periodično spoljašnje obezbjeđivanje kvaliteta	IV

Na osnovu ukupne ocjene kvaliteta Komisija stručnjaka daje preporuku Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske da, u skladu sa Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa visokoškolskoj ustanovi Univerzitet u Istočnom Sarajevu **izda rješenje o akreditaciji na pet godina.**

Članovi Komisije:

Prof. dr Dražena Gašpar
stručnjak iz reda akademske zajednice BiH, predsjednik

Prof. dr Branka Topić-Pavković
stručnjak iz reda akademske zajednice BiH, član

Doc. dr Valentina Vukmirović
Međunarodni stručnjak, član

Doc. dr Ljubiša Mičić
stručnjak iz reda privrede i prakse, član

Ivan Dodig
Student, član

